

Stemmingmakerij

Onlangs was ik weer op zo'n bijeenkomst. Ruim honderd blanke mannen met hier en daar een vrouw. Zo'n bijeenkomst waar je ruim 60% van de mensen kent en je dan afvraagt of dat positief of negatief is. Hoor ik bij de crème de la crème van weldenkend orthodox Nederland of ben ik onderdeel geworden van een groepje hobbyisten die niets beters weet te doen dan van conferentie naar symposium te hoppen op zoek naar intellectuele zelfbevestiging? (Beweging, winter 2004)

Gezamenlijk werd er – zoals vaak het geval is - gepeinsd over de achterbannen van christelijke organisaties en de samenleving. Het was de bedoeling om, ik citeer "een thermometer in de achterban te steken". Nu gebeurt dat in seculier Nederland door onderzoek te doen, maar in orthodox Nederland geldt ook hier het 'gij geheel anders'. Een aantal wijsgeren en leiders van christelijke organisaties houden lezingen waarin ze hun eigen gevoelens over 'de achterban' analyseren. En we moeten niet denken dat dat in das blaue hineins gebeurt. Nee, ze gebruiken wel degelijk data. Want soms is het zo dat orthodoxen niet anders zijn dan mensen uit onderzoeken van het SCP en soms is het vanzelfsprekend dat bepaalde uitkomsten niet opgaan voor de eigen achterban.

Met liefde voor wijsheid heeft het weinig te maken, maar het is natuurlijk wel gemakkelijk om de thermometer bij elkaar te gebruiken, de uitkomsten symptomatisch te verklaren voor de ganse achterban en vervolgens aan de achterban te vertellen hoe ze zich voelt.

Wellicht uit gebrek aan statistische kennis of christelijke sociologen wordt het aritmetische aspect ondergewaardeerd. Maar feitenkennis is noodzakelijk, niet alleen voor eigen inzicht, maar ook voor de samenleving als geheel. In een tijd waarin religie een rol speelt in maatschappelijke onrust, moet er duidelijkheid zijn over intenties en gedrag van orthodoxen.